

**In Hoc Libello Pontificii Ora||toris continetur legatio, in
co[n]uentu Norembergensi,|| Anno. M. D. xxij. inchoato,
sequenti vero finito ex-||posita, vna cum instructione ab
eodem legato|| ...**

Hadrian <VI., Papst>

Norembergæ, 1523

VD16 K 320

59 Q[ue] lvdices Ecclesiastici Cavsas aliquot speciales, licet laicas, ita suæ
asserant ditioni, vt omnino eas remittere nolint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65406](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-65406)

mum lapidem peregre abesse contingit, primum requirere,
dehinc literas missionum ab his impetrare, ac tandem eas
ipsas iudicibus ecclesiasticis mittere cogantur: interim nun-
cij ad hoc conductis erogada est pecunia, cestandum a quoti-
dianis operibus, ferendę impensę, itinerum atq; aduocatorū.
Qz si forte superiores suos in ius vocati nō continuo implo-
rauerint, missionum literas impetrarint, easq; iudicibus pre-
dictis transmiserint, ac ad monitionē vscq; processum interea-
siet, iam ecclesiastici iudices vel requisiti hinc a vocatorū su-
perioribus, quæcunq; tandem in ius vocati sit causa, remitte-
re tamen ita vocatos atq; admonitos ad ordinarium iudicem
laicum recusant.

Q IUDICES ECCLESIASTICI CAUSAS
aliquot speciales, licet laicas, ita suæ afferant ditioni,
vt omnino eas remittere nolint.

Quum apud ecclesiasticum iudicem ob decerptum virgi- 59
nitatis florem; item ob illegittime natorum, hoc est naturaliū
liberum statum, aut seruientiū mercedem, viduarumue, quæ-
cunq; etiam iudicio ventilantur causæ, contra laicos reos, tū
vel interpellati a litigantium laicorum superiorib^o, iudices
ecclesiastici, terminum tamen sistendi iure, nec circumduce-
re, aut ad se in ius vocatos, ordinariæ iurisdictioni vt remittat,
precibus induci possunt.

DE ALIIS ILLICITIS ET INVILIBVS
expensis causarum prophanarum, quæ ad Ecclesiasticos ius-
dices trahuntur, ac denuo remittuntur.

Ad hæc, quum laicus coram iudice ecclesiastico, vt supra 60
dictum est, inique in ius vocatur, demumq; ad petitionem iu-
dicis ordinarij remittitur, tunc temere agentis procurator,
qui tam male in ius vocari fecerat laicum reum, mercedem
suam, a conuento, qui tamen temere ad vetitum tractus fuit
iudicium, petit, cogiturq; dehinc excommunicationis poena in-
nocēs ille ultra expensas, quas ob malam in ius vocationem

E ij